

gen er ubetinget berettiget til at paasee Minimum, at man ikke undtager sig fra at tilvejebringe de Midler, der høre til en forsvarlig Nøgtelse af de Anliggender, der ere henviste til Amtsraadene, men derimod med Hensyn til Maximum — med Undtagelse af, hvad der angaaer Skoleraadet, hvor Staten jo ligesom er interesseret i, at Udgifterne ikke blive for høje — roligt kan overlade det til Amtsraadet selv. I enkelte Henseender mener den ærede Indenrigsminister endogsaa, at man kan indrømme større Indflydelse, nemlig ved at optage Laan paa Tid, endogsaa paa 15 Aar, uden at gaae til Ministeriet. Det er rigtignok min Mening, at Alt, hvad der gaaer ud paa, at den nuværende Slægt udfører Noget med sine egne Midler, og som den strax selv tilvejebringer, kan man trostigt overlade til den selv, og skulde den gjøre for Meget, saa er det den selv, der kommer til at bøde derfor; men netop i dens egen Interesse ligger Garantien; i alt Fald vil den kun undtagelsesviis gaae for vidt. Derimod er der ganske vist den allerstørste Fristelse til at fyldestgjøre Ansler og Krav, hvoraf man strax vil høste Godt, naar det kan skee ved at vælte Byrden over paa Efterlægten. Jeg troer overhovedet, at man med Hensyn til Retten til at stifte Laan maa være overmaade streng, og jeg skulde derfor for mit Vedkommende ikke have noget imod, hvis der var en Bestemmelse i Loven, som sagde, at intet Laan maatte optages uden Regjeringens Samtykke, med Undtagelse af, hvad der angaaer Laan, som bæftes ved det næste Aars Statteligning, og som egentlig kun kan kaldes en Discontering af løbende Udgifter, og fordi, hvad enten man tillader det eller ikke tillader det, disse jevnlig maae finde Sted. Hvis man derimod vil have en almindelig Garanti for Maximum, saa troer jeg, at den rigtige Maade vil være at have en Bestemmelse, hvorved der forbeholdes Regjeringen at afgjøre Sagen, at lade Amtmanden paa dens Begne gjøre Indsigelse mod saadanne Beslutninger, der ville medføre formeentlig uforvarselige Udgifter, og da forebringe Sagen til Regjeringens Afgjørelse. Den Bei, som Udkastets § 12 er slaaet ind paa, finder jeg aldeles upraktisk. Jeg skal ikke tale om, at

naar der undtages alle „lovbeselede“ Udgifter, saa maa for det Første dette Ord omblyttes med „obligatoriske“ Udgifter. Naar der f. Ex. er Tale om Forrentning og Afbetaling af en Gjæld, der er stiftet ved en tidligere Contract, saa har den ligesom den samme inviolable Charakter, som om den var paabudt ved Lov; men dernæst er „lovbeselede Udgifter“ Noget, som i Praxis ikke kan defineres. Det er f. Ex. en lovbesalet Ting, at Amtsraadet skal sørge for Veiene; men hvad der skal gjøres, og i hvilken Udstrækning man skal fordrø deres Vedligeholdelse, og hvilke Udgifter det kan medføre, hvorvidt det kan gaae med Grundforbedringerne, hvilket i finansiel Henseende giver en ganske overordentlig Forskjel, dette kan ikke andet end være et reent vilkaarligt Skøn. Det løber i den Grad i hinanden, hvad der er lovbesalet, i sit Diemed eller i sin Størrelse, eller hvad der er uafhængigt af Amtsraadets Beslutning, og hvad der er afhængigt af Amtsraadets Beslutning, hvad der efter Amtsraadets Opfattelse er en ligesom Opfyldelse af en Pligt, eller hvad der er af den Natur, at Nødvendigheden af dets Udførelse ikke kan ansees saa aldeles givet, det er Alt sammen Ting, der løbe saaledes ind i hinanden, at det virkelig ikke kan klares med Ordet „lovbeselede“, der i hvert Fald er et Udtryk, som maatte omblyttes med „obligatoriske“. Der kan i saa Henseende ikke søges anden Garanti end den, at der i Loven bliver sagt, at Amtsraadene ikke bør under deres Virksomhed optage saadanne Udgifter uden Regjeringens udtrykkelige Samtykke. Det forekommer mig, at den ærede Indenrigsminister iøvrigt selv har paavist en Uklarhed i Udkastet, idet han tydede paa, at der ikke maatte være en ubegrændset Ret i saa Henseende. Vil man have en Garanti, maa det ikke være ved at sætte runde Summer, med Hensyn til hvis Fastsettelse man ikke veed den Norm, man skal gaae frem efter. Enhver, der skulde erqvære en Dom med Hensyn til disse ulovbestemte Udgifter maatte være berettiget til at udbede sig en ganske anderledes klar Definition end den, der her er given. Saa snart Udskrivningen overstrider en vis Størrelse, enten det er til det ene eller til det andet Diemed, bør den retfærdiggjøres for den højeste